

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 35/2026 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen puun käytön lisäämisestä rakentamisessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vesa Kallio/kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 35/2026 vp:

Aikooko hallitus tehdä vähähiilisen rakentamisen ohjelman ja ohjata sen kautta vähähiilistä rakentamista ja erityisesti puurakentamisen osalta,

tuleeko hallitus kiristämään rakennusten hiilijalanjäljen raja-arvoja vähäpäästöisten materiaalien käytön lisäämiseksi ympäristöministeriön teettämien selvitysten pohjalta,

onko hallitus päivittämässä kerrostalorakentamisen sääntelyä vastaamaan muiden Pohjoismaiden sääntelyä, jotta Suomen rakennusmääräykset sekä rakennustekniset ja toiminnalliset vaatimukset edistävät puupohjaisia ratkaisuja niin teknisesti, toiminnallisesti kuin kustannuksiltaan varteenotettaviksi vaihtoehtoina,

millä tavoin hallitus ohjaa puun käyttöä pitkäikäisiin ja korkean arvonlisän kohteisiin, kuten puurakentamiseen, hyödyntämällä mm. Euroopan unionin CRCF-kehystä, ja

onko hallituksella suunnitelmia perustaa Suomeen puurakentamisen osaamiskeskus, joka toimisi puurakentamisen TKI-toiminnan ja osaamisen vahvistajana pitkäjänteisesti?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus tunnistaa puurakentamiseen liittyvän potentiaalin niin viennin kuin vähähiilisen rakentamisen kannalta ja edistää puurakentamisen mahdollisuuksia. Tällä hetkellä rakentamisen vaikeassa suhdannetilanteessa kaikkea rakentamista, myös puurakentamista, on tavallista vähemmän kysynnän ollessa heikkoa. Valtion tukema rakentaminen on viime vuodet pitänyt rakentamista yllä. Hallitus on ohjannut Valtion tukeman asuntorakentamisen keskusta kiinnittämään huomiota puurakentamisen edistämiseen.

Uudet sitovat rakennusten hiilijalanjäljen raja-arvot tulivat voimaan 9.1.2026 osana uudistettua rakentamislakia. Ne otetaan käyttöön porrastetusti, jotta toimijat ehtivät sopeutua uusiin vaatimuksiin. Raja-arvot on määritetty rakennusten käyttötarkoitukseluokittain ja ne kiristyvät vuoden 2029 alussa. Raja-arvojen arvioidaan edistävän vähähiilisten rakennusmateriaalien, kuten puun, kysyntää. Tarkoituksena on, että raja-arvoja kiristetään porrastetusti myös vuodesta 2029 eteenpäin. Raja-arvot laajenevat tulevaisuudessa myös muun muassa pientalorakentamiseen EU:n rakennusten energiatehokkuusdirektiivin edellyttämällä tavalla.

Ympäristöministeriö ja Business Finland ovat vuosina 2021–2026 toteuttaneet Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelman KIRAilmasto. Ohjelman tavoitteena on vauhdittaa rakennetun ympäristön ilmastomuutosta torjuvien ja vähähiilisyyttä tukevien tuotteiden, teknologioiden, palveluiden ja toimintamallien kehitystä ja leviämistä, edistää elinkeinorakenteen uudistumista ja kasvattaa suomalaisyritysten kestäviin ratkaisuihin perustuvaa kilpailukykyä. Ohjelmasta saatuja oppeja hyödynnetään jatkossakin.

Kerrostalorakentamisen osalta toisen sukupolven Eurokoodit ja niiden kansalliset liitteet on tarkoitus ottaa käyttöön 3/2028 mennessä. Eurokoodien osan 1995 kansallisia liitteitä valmistellaan parhaillaan Puutuoteteollisuus ry:ssä SFS toimialayhteisölle.

Maa- ja metsätalousministeriössä kartoitetaan mahdollisuutta hyödyntää valmistelussa olevaa tutkimusrahoitushakua, jonka avulla voitaisiin alkaa edetä Suomen ja muiden Pohjoismaiden, erityisesti Ruotsin ja Norjan, kanssa kansallisten liitteiden harmonisoinnissa Suomen kansallisten liitteiden kanssa.

Vuonna 2024 julkaistulla hiilenpoistojen sertifiointia koskevalla EU:n asetuksella (CRCF) halutaan edistää innovatiivisia hiilidioksidin poistamistekniikoita ja hiiliviljelyratkaisuja. Tarkoitus on luoda vapaaehtoinen viitekehys EU-jäsenvaltioiden hiiliyksiköiden tuotannolle, menetelmille ja kaupankäynnille. Tavoitteena on luotettavuus, läpinäkyvyys, investointien vauhdittaminen ja EU:n ilmastotavoitteiden tukeminen. Valtioneuvoston energia- ja ilmastostrategian linjausten mukaisesti vaikutetaan EU-hiilimarkkinoiden kehittymiseen siten, että se tukisi kansallisten hankkeiden käynnistämistä. Asetus mahdollistaa myös pitkään hiiltä varastoiviin tuotteisiin liittyvät vapaaehtoiset hiilivarastomarkkinat. Toteutuessaan ne voivat parantaa puupohjaisten ratkaisujen kilpailukykyä.

Komissio valmistelee parhaillaan delegoituja säädöksiä metodologioista, joilla tulevaisuudessa arvioitaisiin mm. rakennusten pysyviä hiilivarastoja. EU:n CRCF-kehysten mukaisten hankkeiden kriteerit liittyen pitkään hiiltä sitoviin tuotteisiin ovat parhaillaan valmisteilla ja käsittelyssä EU:n CRCF-asiantuntijaryhmässä. Ensimmäisessä vaiheessa komissio tulee esittämään kriteerit puurakentamisessa tapahtuvaan hiilivaraston kasvattamiseen vapaaehtoisilla hiilimarkkinoilla.

Erillisen puurakentamisen osaamiskeskuksen perustaminen ei ole valmisteilla. TKI-toiminnan tarpeisiin saadaan tietoa mm. tiedeyhteisön ja kansainvälisen yhteistyön kautta.

Tiedepaneelit toimivat toimeenpanossa keskeisinä riippumattomina asiantuntijaeliminä, jotka tukevat päätöksentekoa tieteelliseen tietoon perustuen. Metsäbiotalouden tiedepaneelin ovat asettaneet maa- ja metsätalousministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö toimikaudelle 2023–2026. Paneeli vahvistaa metsiin perustuvan kestävän arvoketjun tietopohjaa ja siten vahvistaa osaamista ja tukee metsäalan innovaatioiden kehittämistä.

Suomi osallistuu Euroopan maiden puupolitiikkafoorumi WoodPoPin toimintaan. Sen puitteissa julkaistut toimenpidesuosituksot osoittavat, että kestävän kehityksen mukainen puun käytön lisääminen rakentaminen, jalostusasteen nostaminen ja osaamisen lisääminen edellyttävät koko arvoketju laaja-alaista tarkastelua ja yhteistyötä. Jatkuvasti muuttuviin taito- ja osaamistarpeisiin on vastattava kiinnostavalla, monitieteellisellä ja osallistavalla tavalla niin ammatillisilla koulutusohjelmilla kuin myös mikro-osaamiskokonaisuuksilla.

Helsingissä 11.3.2026

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

VN/5957/2026-YM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: